

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO OBRANE**

IZVJEŠĆE

**O SUDJELOVANJU PRIPADNIKA ORUŽANIH SNAGA
REPUBLIKE HRVATSKE U MIROVNOJ MISIJI U
AFGANISTANU (ISAF)**

od 16. kolovoza 2005. do 1. ožujka 2006.

ZAGREB, travnja 2006.

1. Općenito o sudjelovanju pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u mirovnoj misiji u Afganistanu (ISAF)

Sudjelovanje pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u mirovnoj misiji u Afganistanu (ISAF) počelo je u veljači 2003. kada je upućen prvi nacionalni kontingent.

Od tada pripadnici Oružanih snaga Republike Hrvatske kontinuirano sudjeluju u mirovnoj misiji upućivanjem do pedeset pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske.

Republika Hrvatska dobila je poziv da poveća broj sudionika u misiji i shodno tome Hrvatski sabor donio je 1. srpnja 2005. Odluku kojom se broj sudionika u mirovnoj misiji odnosno veličina nacionalnog kontingenta povećava do 150 pripadnika ("Narodne novine", broj 84/05).

Navedenom Odlukom dano je ovlaštenje Vladi Republike Hrvatske da utvrđuje trajanje rotacije, broj i organizacijsku strukturu pripadnika Oružanih snaga za svaku rotaciju i utvrđena je obveza Vlade Republike Hrvatske da svakih šest mjeseci izvijesti Hrvatski sabor o statusu misije i radu pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u navedenoj mirovnoj misiji.

2. Općenito o izvješću

Izvješće se odnosi na zadaće i obveze pripadnika 6. kontingenta Oružanih snaga Republike Hrvatske koji su obavljali u mirovnoj misiji u Afganistanu od 16. kolovoza 2005. do 1. ožujka 2006. Izvješće se podnosi kako bi se sagledali svi aspekti angažiranja pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u mirovnoj misiji, te kako bi se donijele odgovarajuće ocjene i zaključci o nastavku sudjelovanja u mirovnoj misiji.

3. Sastavnice 6. kontingenta Oružanih snaga Republike Hrvatske

6. kontingent Oružanih snaga Republike Hrvatske brojio je ukupno (54) pedeset četiri pripadnika Oružanih snaga i to: vod Vojne policije (četrdeset i dva vojna policajca), dva stožerna časnika (Multinacionalna kabulska brigada i časnik za vezu lokalne policije), četiri pripadnika sanitetskog tima u kabulskoj zračnoj luci, tri pripadnika nacionalnog obavještajnog tima u stožeru ISAF-a i tri pripadnika nacionalnog tima potpore. Uz pripadnike Oružanih snaga Republike Hrvatske u mirovnoj misiji ISAF sudjeluje i pet civila, dva diplomata i tri policijska djelatnika.

4. Prethodnica 6. kontingenta Oružanih snaga Republike Hrvatske

Prethodnica 6. kontingenta Oružanih snaga Republike Hrvatske na čelu sa zapovjednikom bojnikom Ivanom Hodakom, upućena je u mirovnu misiju 16. kolovoza 2005. sa zadaćom pripreme preuzimanja zadaća od pripadnika 5. kontingenta Oružanih snaga. Primopredaja je obavljena od 18. do 24. kolovoza 2005. kada je osim primopredaje zapovijedanja nacionalnim kontingentom u misiji obavljena i primopredaja dužnosti zamjenika zapovjednika multinacionalne satnije vojne policije.

5. Upućivanje glavnine snaga 6. kontingenta Oružanih snaga Republike Hrvatske

Glavnina snaga upućena je u mirovnu misiju 24. kolovoza 2005. kada je i izvršena smjena snaga u planiranom roku i bez izvanrednih događanja. Kompletno zaduženje svih pripadnika s potrebnom opremom i naoružanjem nužnim za izvršenje zadaća obavljeno je 27. kolovoza 2005. kada je zaprimljen teret s osobnom i zajedničkom opremom. Usluge prijevoza ljudstva i tereta od zračne luke do kampa gdje je smještena glavnina snaga obavljaju snage njemačkog kontingenta, a Savezna Republika Njemačka je i vodeća država u Regionalnom zapovjedništvu u Kabulu. Do 28. kolovoza 2005. završene su sve pripreme pripadnika kontingenta za preuzimanje njihovih zadaća, upoznavanje sa sigurnosnom situacijom u zoni djelovanja misije ISAF te s vojničkim obvezama i pravilima ponašanja u kampu "Warehouse" gdje je smještena većina pripadnika hrvatskog kontingenta. Četiri pripadnika Kombiniranog sanitetskog tima bili su u kabulskoj međunarodnoj zračnoj luci u sastavu grčke sanitetske postrojbe.

6. Pregled dužnosti i zadaća snaga 6. kontingenta Oružanih snaga Republike Hrvatske

U misiji ISAF pripadnici vojne policije obavljaju zadaće u multinacionalnoj satniji vojne policije Kabulske multinacionalne brigade, dok je ostalih 12 časnika, dočasnika i vojnika angažirano u zapovjedništvu Kabulske multinacionalne brigade, u Zapovjedništvu ISAF-a, sanitetskom timu u kabulskoj međunarodnoj zračnoj luci i u timu nacionalnog potpornog elementa.

Zapovjednik kontingenta obnašao je i dužnost zamjenika zapovjednika satnije vojne policije Kabulske multinacionalne brigade.

Zadaće pripadnika 6. kontingenta Oružanih snaga Republike Hrvatske bile su:

- sudjelovanje u policijskoj obuci lokalne kabulske policije
- suradnja s lokalnom policijom u svezi suzbijanja kriminaliteta
- angažiranje ljudstva te vodiča i službenih pasa u zadaćama osiguranja VIP osoba i delegacija, pratnje novca, te osiguranja samog kampa
- redovne ophodnje izvan kampa i vojnopolicijske zadaće u kampu
- operativni poslovi u stožeru ISAF-a i Multinacionalne kabulske brigade
- sanitetsko osiguranje u okviru grčke sanitetske postrojbe
- obavještajna prosudba vojne, političke i sigurnosne situacije
- logistička potpora kontingenta.

7. Djelovanje 6. kontingenta Oružanih snaga Republike Hrvatske tijekom rotacije

S obzirom na sigurnosno okružje djelovanje hrvatskog kontingenta može se podijeliti u nekoliko razdoblja s obzirom na ključna događanja u području odgovornosti misije:

- razdoblje do parlamentarnih izbora od 24. kolovoza do 17. rujna 2005.
- dan provedbe izbora 18. rujna 2005.

- poslijeizborno vrijeme do objave konačnih rezultata izbora 9. studenoga 2005. uključivo muslimanski sveti mjesec Ramazan
- razdoblje nakon objave službenih rezultata izbora do konstituirajuće sjednice novog parlamenta 18. prosinca 2005.
- konstituirajuća sjednica i prvo zasjedanje novog parlamenta
- zimsko razdoblje uključujući i razdoblje muslimanskog hodočašća u Meku od 20. prosinca 2005. do 1. ožujka 2006.

U razdoblju do parlamentarnih izbora hrvatske snage u sklopu Međunarodne satnije vojne policije pojačano su motrile područje odgovornosti s naglaskom na lokacije vezane uz izborni proces. Približavanjem izbora podignute su mjere zaštite koje su dostigle najvišu razinu na dan provedbe izbora.

S obzirom na sigurnosne procjene dan izbora prošao je relativno mirno, osim manjih incidenata u kojima nitko nije stradao. U skladu s politikom nemiješanja u provedbu parlamentarnih izbora, pripadnici ISAF-a su na dan izbora samo pojačano nadzirali svoje područje odgovornosti ne pojavljujući se na izbornim mjestima ili u njihovoj blizini. U to su vrijeme pripadnici 6. kontingenta Oružanih snaga Republike Hrvatske pratili zastupnika u Hrvatskom saboru gospodina Krešimira Ćosića, koji je posjetio Kabul kao član šesteročlanog promatračkog tima NATO-ove Parlamentarne skupštine koja je obilazila izborna mjesta.

Poslijeizborno vrijeme poklapalo se s vremenom Ramazana, kada se tijekom prvog i posljednjeg tjedna Ramazana nisu provodile redovne ophodnje kabulskim područjem odgovornosti.

Očekivalo se da će do terorističkih napada doći zbog nezadovoljstva izbornim rezultatima, što se i dogodilo 14. studenoga 2005. Izvršena su dva samoubilačka napada autobombama i jedan napad daljinski aktiviranom eksplozivnom napravom na snage ISAF-a te manjim pojedinačnim incidentima. Dva pripadnika ISAF-a su poginula (Nijemac i Portugalac), a nekoliko ih je lakše i teže ranjeno (grčki i portugalski vojnici).

Održavanje konstituirajuće sjednice i početak zasjedanja novog parlamenta tražilo je poseban angažman svih kopnenih i zračnih snaga ISAF-a radi ostvarenja odgovarajuće razine sigurnosti zbog brojnih najava većih terorističkih napada kako bi se destabiliziralo i spriječilo konstituiranje parlamenta. Neposredno prije i poslije sjednice parlamenta došlo je do jednog incidenta, ali bez posljedica za pripadnike ISAF-a.

Tijekom listopada i studenoga 2005. učestale su brojne demonstracije bivših časnika i vojnika Afganistanske narodne vojske zbog neplaćenih naknada za rad ili nemogućnosti ponovnog zaposlenja što je vezano uz proces demobilizacije i demilitarizacije postrojbi s područja Kabula. Dodatno povećanje nasilja blokadama pojedinih cestovnih pravaca u gradu i pogoršanje sigurnosne situacije u Kabulu zapaženo je nakon objave spornih karikatura proroka Muhameda. Zbog snježnih padalina i niskih temperatura zima je razdoblje smanjenih aktivnosti neprijateljskih snaga. Istovremeno vremenske nepogode povremeno su otežavale obavljanje redovnih zadaća pripadnika misije ISAF.

Pripadnici hrvatskog medicinskog tima radili su u prijemno-trijažnoj ambulanti grčke vojne bolnice pri kabulskoj zrakoplovnoj luci, a po potrebi su pružali usluge sekundarnog osiguranja razminiranja i prijevoz ozlijeđenih helikopterom. Kombinirani medicinski tim zemalja Američko-jadranske povelje nalazi se u 24-satnoj pripravnosti za potrebe helikopterskog prijevoza ozlijeđenih.

8. Ocjena sigurnosne situacije

Na kraju šestomjesečne rotacije sigurnosno stanje u Kabulu značajno se pogoršalo u odnosu na sigurnosno stanje tijekom boravka 5. kontingenta Oružanih snaga Republike Hrvatske u mirovnoj misiji. Ovakvim pogoršanjem situacije još je više do izražaja došla važnost posjedovanja svih vrsta oklopnih vozila u misiji. Svi oblici napada tijekom 2005. višestruko su povećani u odnosu na 2004. što se objašnjava proširenjem misije ISAF na istok Afganistana.

9. Kvaliteta života i društvene aktivnosti

Radi poboljšanja uvjeta života i boravka u hrvatskom kampu su izvršeni veći radovi na smještajnim objektima. Pripadnici hrvatskog kontingenta organiziraju vlastite društvene i športske aktivnosti te sudjeluju u sličnim aktivnostima koje organiziraju drugi nacionalni kontingenti.

Svim pripadnicima kontingenta koji nedjeljom nisu na dužnosti omogućeno je sudjelovanje na Svetoj Misi u talijanskom kampu ili u portugalskoj kapeli u kampu "Warehouse".

Hrvatski kontingent pokrenuo je u suradnji s organizacijom "Aschiana" humanitarnu akciju kojom će sponzorirati školovanje afganistanske djece iz siromašnih ili razorenih obitelji. Akciju potpomažu Europska komisija, Svjetska banka, UNICEF i druge organizacije.

Pripadnici hrvatskog kontingenta svečano su obilježili Dan neovisnosti Republike Hrvatske kada su pripadnicima Oružanih snaga Republike Hrvatske dodijeljene NATO-ove medalje. Tom prilikom otkrivena je spomen-ploča 6. kontingenta Oružanih snaga Republike Hrvatske

10. Financije

Sredstva za pokriće troškova mirovnih misija u kojima sudjeluju pripadnici Oružanih snaga Republike Hrvatske osiguravaju se u Državnom proračunu Republike Hrvatske i u 2006. godini su u razdjelu Ministarstva obrane, na poziciji A545037 Troškovi mirovnih misija. Rashod 6. kontingenta Oružanih snaga Republike Hrvatske iznosi 17.120.157,53 kune.

11. Ocjena djelovanja

Pripadnici Oružanih snaga Republike Hrvatske tijekom boravka u misiji ISAF pokazali su vrhunsku osposobljenost za izvršavanje svih zadaća koje su pred njih postavljane.

U usporedbi s ostalim pripadnicima Kabulske multinacionalne brigade i satnije Multinacionalne vojne policije posjeduju znatno više praktičnog iskustva.

Svi stožerni časnici uredno su izvršavali svoje zadaće u Zapovjedništvu ISAF-a i Kabulskoj multinacionalnoj brigadi.

Pripadnici medicinskog tima dobili su ocjenu «izvanredan» za rad u bolnici, izvršavanje svih zadaća i suradnju s ostalim timovima i osobljem bolnice.

12. Prijedlozi za promjene i poboljšanja

Iako su nadređeni zapovjednici pripadnicima hrvatskog kontingenta Vojne policije dali visoke ocjene, mišljenje je zapovjednika 6. kontingenta Oružanih snaga Republike Hrvatske da bi pripadnici hrvatskog kontingenta postigli još bolje rezultate kada bi imali moderniju opremu.

Pripadnici sanitetskog tima u svom su se radu koristili opremom grčke vojne bolnice.

Zapažanja na terenu kao i analize drugih država koje šalju svoje postrojbe u misiju ukazuju da bi bilo učinkovitije, a i za sudionike povoljnije, da rotacije traju četiri mjeseca, jer bi se smanjio zamor i pad koncentracije.

Rotacija od šest mjeseci koja bi uključivala korištenje slobodnih dana bila bi složenija i znatno skuplja.

13. Zaključak

S obzirom na iznijete činjenice u svezi sudjelovanja pripadnika 6. kontingenta Oružanih snaga Republike Hrvatske u mirovnoj misiji u Afganistanu može se zaključiti da je i ovaj kontingent, kao i svi dosadašnji, dodijeljene zadaće izvršio odgovorno i profesionalno pridonoseći svojim sudjelovanjem postizanju krajnjeg cilja misije.

Značajan i visoko ocijenjen doprinos naših pripadnika u mirovnoj misiji u Afganistanu promiče ugled Oružanih snaga Republike Hrvatske kao i međunarodni položaj Republike Hrvatske.